

Kerk Sint-Pietersbanden (Dudzele)

MISSALE ROMANUM (1703-1704)

Het misboek werd overtrokken met rood fluweel en zilverbeslag. Op het zilver vind je onder andere Petrus, de patroonheilige van de kerk, en de merktekens van de Brugse 'Meester met vijfbladig takje' terug.

De inventarisatie van een religieus erfgoedobject duurt soms een hele tijd en dan kriebelt het wel eens om ook wat erfgoed-EHBO toe te dienen. Aan dit boek hebben we een hele namiddag gepoetst: inwrijven met een sponsje met zilverpoets, afvegen met een doek en vervolgens de hoekjes en kantjes met een wattenstaafje schoonmaken. Het vergt veel tijd, maar geeft ook veel voldoening. Nu is het boek weer beschermd voor de komende jaren.

Tina Overmeire

Kiezen uit meer dan 3000 voorwerpen met een verhaal

Op drie jaar tijd hebben de vrijwilligers zes kerken geïnventariseerd, samen goed voor meer dan 3000 voorwerpen, 12 500 foto's en, vooral, duizenden uren vrijwilligerswerk. Het religieus erfgoed van de kerken van Dudzele en Sint-Kruis, de Sint-Katarinakerk van Assebroek en de Sint-Gilliskerk, Sint-Jakobskerk en Orthodoxe kerk van Brugge werd zo al bewaard voor het nageslacht.

Naar aanleiding van Erfgoeddag 2018 – met als thema KIEZEN – selecteerden de vrijwilligers de mooiste, interessantste en meest verrassende objecten die ze tijdens het inventarisatieproces in de Brugse kerken ontdekten. Ontdek hun keuze en de verhalen die voor hen onlosmakelijk met deze objecten verbonden zijn!

Hoe vrijwilligers het Brugs religieus erfgoed in kaart brengen

Sinds 2014 komen wekelijks een twintigtal vrijwilligers samen om een digitale inventaris van de erfgoedobjecten in de Brugse parochiekerken op te maken. Benoit Kervyn, consultant religieus erfgoed bij Musea Brugge, begeleidt hen hierbij, in samenwerking met Erfgoedcel Brugge.

Elke vrijwilliger staat in voor een deeltje van het inventarisatieproces, van het opmeten, beschrijven en fotograferen van het voorwerp tot het invoeren in de databank en het aanbrenge van het inventarisnummer. Eens het object door de handen van de vrijwilligers is gegaan en alle data nog een laatste keer is gecontroleerd, kan het brede publiek het Brugs religieus erfgoed ontdekken op www.erfgoedbrugge.be en www.erfgoedinzicht.be.

Ook wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om samen met het kerkbestuur te bekijken op welke manier ze hun erfgoed beter kunnen bewaren. Kleine ingrepen maken dikwijls al een wereld van verschil bij de conservatie van deze voorwerpen.

Ontwerp: Keppie & Keppie
Fotografie: Erfgoedcel Brugge, Communicatie & Citymarketing
V.U.: Stadsecretaris Johan Coens, Burg 12, 8000 Brugge

1 PROCESSIONEEL ONZE-LIEVE-VROUW MET KIND (1880-1950)

Kerk van de Heilige Kruisverheffing en Sint-Jozef (Sint-Kruis)

2 REISKOFFER MET LITURGISCHE BENODIGDHEDEN (1960-1970)

Sint-Jakobskerk

3 RELIEKARM VAN DE HEILIGE GILLIS (1593)

Sint-Gilliskerk

4 PROCESSIONEEL MET DE HEILIGE JACOBUS (1911)

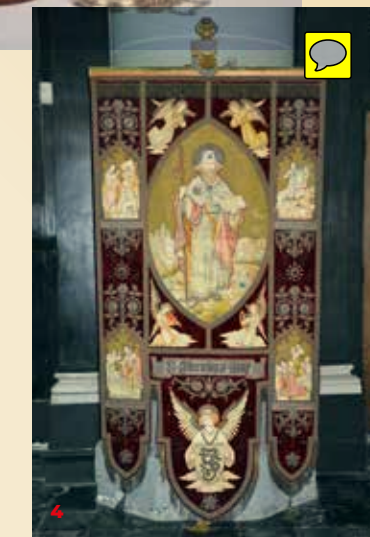
Sint-Jakobskerk

BRUGGE

RELIGIEUS
ERFGOED

RELIGIEUS ERFGOED BRUGGE

DE FAVORIETEN VAN DE VRIJWILLIGERS

De inscriptie 'DI DAL WVNDI' intrigeerde mij. Na wat onderzoek ontdekte ik naast de offerandeschotel nog drie identieke schalen. Eentje werd rond 1500 aan een Schots kerkje geschonken, een andere lag in het Victoria & Albert Museum in London. Een derde was platgeslagen en als aureool gebruikt op een Petrusbeeld in Siena. Deze schijnbaar waardelose Neogotische offerandeschaal bleek dus veel ouder en interessanter dan verwacht.

Luc Sabbe

Kerk van de HH. Konstantijn en Helena (Orthodoxe kerk)

ORTHODOX GEWAAD (2005)

De katholieke en orthodoxe gewaden zijn tegelijk hetzelfde en heel anders. Ieder afwijkend detail aan het orthodoxe gewaad – van de stola tot het zwaard aan de zijkant – heeft een symbolische betekenis. Dat maakt het heel boeiend voor ons om zo'n oosterse godsdienst te leren kennen.

Coos van Heuven

Zoals in de katholieke kerk draagt de orthodoxe priester tijdens de eredienst een fraai afgewerkt gewaad. De kleur is afhankelijk van de liturgische kalender.

Sint-Jakobskerk

AANKONDIGINGSBORD (EERSTE HELFT 20STE EEUW)

Op geregelde tijdstippen organiseerde de kerkelijke overheid dagen van ontbering waar verwacht werd te mediteren, te vasten en boete te doen. De borden hingen goed zichtbaar in het kerkportaal, aan de preekstoel, of tegen pijlers.

Het plakkaat is drietalig: zo sprak het alle gelovigen aan. Komisch detail: waar de Vlamingen enkel moesten vasten, moesten de Engelsen en Fransen zich ook nog eens onthouden. De Vlaamse gelovigen werden dus een beetje ontzien.

Daniël Vantorre

Sint-Gilliskerk

JUWELENKISTJE VAN ONZE-LIEVE-VROUW VAN REMEDIE (1874-1942)

In het kistje zit een zilveren plaatje uit 1874 en een briefje uit 1942. Daarop staat dat de juwelen – wellicht als dank – aan Onze-Lieve-Vrouw van Remedie geschonken werden.

Op de zolder van de Sint-Gilliskerk vonden we een blikken doos vol juwelen. Ze leken waardeloos en waren volledig vernesteld. Voor de schenker hadden ze echter emotionele waarde. Daarom besloot ik alle juwelen uit elkaar te halen en op een oud stuk placemat vast te naaien. Daarmee ben ik uren bezig geweest.

Dominique Bolle

Sint-Katarinakerk (Assebroek)

KELK MET BAKELIET (1969)
EN KRUISBEELD (1930-1940)

De Sint-Katarinakerk is een uniek voorbeeld van een totaalconcept waarbij architectuur, binnenaankleding en gebruiksvoorwerpen volledig in art deco-stijl uitgevoerd zijn. Het gebruik van het nieuwe materiaal bakeliet en het opvallende strakke lettertype voor de kelk en de verwrongen houding van Christus aan het kruisbeeld zijn typisch voor deze stijl.

Ach neen, hoe saai! Geef ons maar de Sint-Jakobskerk of de Sint-Gilliskerk. Dat was onze eerste reactie op het nieuws dat we de Sint-Katarinakerk – een moderne art deco-kerk – gingen inventariseren. Onbekend is altijd een beetje onbemind. De Katarinakerk bleek toch heel wat te bieden te hebben. In plaats van de vertrouwde klassieke stijlen zoals de Gotiek en de Romaanse kunst leerden we een nieuwe boeiende stijl kennen.

Marie-Christin Desmet

